

Prekenverkstedet

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Maria budskapsdag – 27. mars 2022

Prekentekest: Luk 1,39-45

Lesetekst I: 1 Sam 1,21-28

Lesetekst II: Apg 16,12-15

Gud kommer til oss

Innledning

Denne dagen har fått navnet «Maria budskapsdag». Feiringen av dagen startet allerede rundt år 350 og ca. år 700 ble den en fast festdag på 25. mars. Dagen feires hos oss på den søndag som kommer nærmest 25. mars. Altså et svangerskap før julaften.

Dagen er en festdag midt i fastetiden. Den fiolette fargen som er i denne tiden, blir på Maria budskapsdag avløst av festens hvite.

Kroppen vår er Gudgitt, og Gud selv lot seg føde i en kropp

Aldri har vel et svangerskap fått så stor plass i historien. Historiebøkene starter gjerne med fødselsår eller fødselsdato, og deretter beskrives viktige hendelser i denne personens liv og gjerning – hvorfor brukes det så mange ord på unnfangelse og svangerskap her? Vel, det er jo ikke hverdagskost at Gud blir unnfanget og født som menneske!

Forfatteren Lukas er lege, han legger vekt på å fortelle detaljer fra Jesu unnfangelse, svangerskap, fødsel og død som de andre evangelieforfatterne ikke har tatt med. Slik hjelper han oss til bedre å fatte hva det er som skjer.

Mange jøder opplevde det gudsbespottende at Jesus kalte seg Guds sønn. Det var utenkelig at Gud kunne bli menneske av kjøtt og blod: hvordan kunne Gud la sin sønn fødes som et lite sårbart spebarn? Et lite barn som trenger bleieskift, trenger å mates, die ved mors bryst – det er virkelig sterk kost. Gud kommer til oss – og han gjør seg selv sårbar. En større kjærlighet og et sterkere ønske om et gjenopprettet fellesskap med menneskene er vanskelig å tenke seg.

Det er som om Lukas legger vekt på flere fysiske detaljer for å vise at det skjedde på ordentlig: Gud ble menneske! Og han har nok et nærmere forhold til kroppens fysikk enn de andre NT-forfatterne. For eksempel forteller han om Elisabeth; at hun kunne kjenne sitt eget foster sparke i magen da han hørte Marias stemme. Det er den lille døperen Johannes som gir begeistrede spark – og Elisabeth opplever det som en bekreftelse på at Maria bærer på Frelseren. De har begge fått englebesøk – det er noe spennende på gang!

Maria - livet ble snudd på hodet

Snakk om å få livet snudd på hodet! Maria var en ung tenåringsjente, og nyforlovet, da hun fikk et møte med engelen Gabriel. Hun bodde i Nasaret, en liten landsby hvor alle kjente alle.

Ungjenta Maria var nyforlovet, det var arrangerte ekteskap på denne tiden. Hun hadde nok mange tanker og forventninger til det nye livet som ventet som kone. Men englebesøk var ikke forventet! Hun fikk høre ordene: «Herren er med deg.» «Du har funnet nåde hos Gud». Maria blir forskrekket først, men engelen roer henne med ordene «Frykt ikke». Så kommer beskjeden om at hun skal bli med barn og skal føde en sønn. Hun mister ikke munn og mæle, men spør rent praktisk hvordan dette skal kunne skje når hun ikke har ligget med noen mann enda. Og når hun har hørt engelens budskap ut, gir hun en tydelig respons: «Se, jeg er en tjener for Herren. La det skje med meg som du har sagt.»

Ble det enkelt for Maria? Nei. Forloveden Josef vurderte å bryte forlovelsen. Folkesnakk ble det sikkert også. Like før fødselen måtte hun bli med på en strabasøs reise til Betlehem – minst tre dagsreiser. Da de kom fram var det ikke vanlige rom eller senger ledige; det ble fødsel i en stall. Ikke altfor lenge etter fødselen måtte de flykte fra Herodes - og de levde som flyktninger i Egypt i to år. Og da Jesus ble godt voksen, måtte hun se på at hennes kjære sønn ble korsfestet og døde. For å nevne noe.

Maria er et forbilde med sin oppriktige tro, sin utholdenhet i motgang, sin beslutsomhet til å stå i det kallet Gud ga henne selv om det bød på mange vanskeligheter.

Frelseren? Visste de at Jesus skulle bli frelseren?

Jo, engelen hadde sagt at gutten skal få navnet Jesus. På hebraisk: Yeshua (uttales Jesjoa). Han skal bli gitt navnet «Yeshua» fordi han skal «yoshi'a», frelse sitt folk. (og det ble bekreftet av englebesøket på Betlehemsmarkene; gjeterne fortalte hva de hadde opplevd).

Det er imidlertid vanlig blant hebraisktalende jøder å kalle ham Yeshu. Dette er ikke en kortform av Yeshua, men derimot en forkortelsesformel fra Talmud, der bokstavene i ordet Yeshu står for «måtte hans navn (og minne) bli slettet ut». Det siste er det kanskje ikke så mange sekulære jøder som vet, men derimot vil navnet «Yeshu» høres utenlandsk ut, og jeg har møtt mange jøder i Israel som har trodd at Jesus var italiensk. Navnet Yeshua derimot, er det samme som å kalle ham frelseren. Det er et aktivt ord på hebraisk fortsatt.

Og Gud selv er fortsatt virksom.

Jorunn Andestad Langmoen

Ungdomsskolelærer – tidl. assisterende generalsekretær i Den norske Israelmisjon
jorunnandlang@gmail.com